

Eesti Evangeeliumi
Vennasteühingu
põhikirj

Eesti Evangeeliumi Vennasteühingu (EEVÜ)
põhikiri

Eesti Evangeeliumi Vennasteühing (edaspidi Kogudus) on Uue Testamendi alusel tegutsev ajalooliselt kujunenud pietistlik, hernhuutlik, iseseisev, sõltumatu kogudus. Koguduse nime ametlik lühend on EEVÜ. Kogudus asub Eesti Vabariigis. Koguduse ajaloolised eelkäijad on:

- a) 1.03.1457.a. Tšehhimaal, Ida-Böömimaal. Kunvaldi lähedal rajatud Unitas Fratrum,
- b) Saksamaal, Saksimaa liidumaal, Herrnhutis 13.08.1727.a. krahv N.L.von Zinzendorfi asutatud Vennastekogudus,
- c) Eestis 1729.a. asutatud vennastekogudus, mida 1919.a. alates nimetati "Iseseisev, ennastvalitsev Evangeeliumi Vennaste Kogudus",
- d) 1939.a. moodustatud Tallinna Evangeeliumi (ka: Evangeelne) Vennaste Ühing, mille tegutsemine keelati 1949.a. võrvoimu poolt,
- e) aastatel 1997-2004 kandis Kogudus ajutiselt nime Kagu-Eesti Evangeelne Kogudus "Lunastatud Elu". Tallinna Evangeeliumi (ka: Evangeelse) Vennaste Ühingu (ka: Usuihingu) ja selle Misso osakonna kõik õigused, kohustused ja õigusjärglus on üle läinud Kagu-Eesti Evangeelsele Kogudusele "Lunastatud Elu" 28.02.1997.a.
- f) alates 2004.a. lõpust kannab Kogudus nime Eesti Evangeeliumi Vennasteühing, milline nimekuju on kõige sarnasem 1939.a. moodustatud Vennasteühingu nimele.

Punktides d, e ja f nimetatud koguduse samasuse tuvastas Tartu Ringkonnakohus otsusega 2-2-40/2001 ja Siseministeeriumi Usuasjade osakond kirjaga 02.08.2004 nr. 10.3-3-3/6552.

Kogudus on konservatiivne ja jääb ustavaks pietistliku liikumise Böömimaa vendade ja hernhuutluse ajaloolisele rikkalikule pärandile. Sellest sündis Eesti vaimulik ärkamine, millest võrsus Eesti rahvuslik identiteet, rahvuslik

ärkamine, rahvakoolid, laulupidude traditsioon täielikult vaimuliku repertuaariga jpm.

Böömimaa vendade ja hernhuutlik vaimulik liikumine on nii avar, usuliselt sügav, täiuslik ja eeskujuderohke, et Kogudus ei võta midagi üle ilmalikest rahvamajadest (näiteks: aplaus pühakojas esinejatele). Kogudus mõistab hukka pühakodades esitatava gospeltantsu, ülistustantsu, mistahes tantsu kui blasfeemia, välistab iisraeli rahvatantsu, toomamissade, Taize õhtute või ilmalike meelelahutusürituste korraldamise, mis haju-tavad äratustööd ja hingede võitmist - meie prioriteete.

Vennasteliikumine on etendanud Eesti ajaloos suuremat osa kui selle teisel emamaal, Saksamaal. Arvestades hernhuutluse taandarengut tänapäeva Saksamaal, peab Kogudus oma eeskujudeks ja aatekaaslasteks elavaid, hernhuutlikke kogudusi, nagu Tansaania, Nikaraaguas, Ameerika Ühendriikides, Madalmaadel ja mujal. Taunime EELK kahjustavat tegevust, kes sulgeb, müüb ja omastab vennasteliikumise palvemaju ja maaüksuseid, õigustades oma kahjurlust nagu võõrvõimu ajal kuulutati, et "kõik on meie oma", teadmata, et EEVÜ ei ole taasregistreeritud EELK, vaid Tartu Ringkonnakohtu otsusega. Böömimaa ja Herrnhuti pühad vennad on olnud kana osas, EELK muna osas, kui kasutada võrdlust "muna ei õpeta kana," vaid vastupidi.

Kogudusel on õigus vabalt ja iseseisvalt otsustada küsimusi mitteliitumisest ja mittekoondumisest koguduste liitusesse. Eriti sellepärast, et Vennastekoguduse ja EELK juhtid 1939. a. koostöötamise ja tähelepanuväärse misjonitöö eest poole Vennastekogudusest enda ridadest välja. EEVÜ on esmajoonel hingede võitja ja koolitab välja seminari vormis Christian Davidi ja krahv Zinzendorfi koolkonna Jumala riigi töötajaid, selle

kiuste, et valitsus ja rahvakirik ei ole suutnud muuta Eesti Vabariiki sedavõrd jumalakartlikuks kui president K. Pätsi ja minister Jaan Lattiku ajal, kui usuõpetus moonutamata nimega oli üldhariduskoolides peaaoneks alates esimesest klassist kuni gümnaasiumi lõpuni. Vennasteliikumine on õpetanud rahvakirikut, et see üldse sai tekkida ja ärgata. Ajalugu ei saa tühistada. Verba volant, scripta manent.

1. K o g u d u s. EEVÜ on eraõiguslik, juriidiline isik, iseseisev oma majandustegevuses ning teenimises. Kogudusel on õigus:

- a) omada omanimelist pitsatit,
- b) vallata, kasutada ja käsutada vara,
- c) avada ja taasavada osakondi, palvemaju, koolituspunkte, koole, kauplusi, trükikodasid, öömajasid, allasutusi Herrnhuti ülemaailmse Vennasteühenduse, Böömimaa vennasteühenduse j.t. eeskujul,
- d) välja anda ja avaldada vaimulikku kirjandust ja perioodikat, vaimuliku seminari õppematerjale.

Koguduse tegevuse eesmärk on selle armu järgi, mis Jumal annab,

- a) edendada Kristuse kuningriigi kasvamist,
- b) õ p e t a d a inimesi p a l v e t a m a,
- c) valmistuda Kristuse taastulekuks,
- d) tõsta kõlbelist ja hariduslikku taset, läbi viia patriootlikku kasvatustööd Böömi ja hernhuutliku panuse põhjal Eesti ajaloo, ja
- e) õpetada usuõpetust peaaoneks koolides, kus see puudub; seda kõikides klassides, mitte vaba- või valikainena,
- f) arendada heategevust,
- g) tõsta hernhuutlus Eestis arvestatavale tasemele, hoolimata sellest, kas vennad-õed kuuluvad vennasteseltsi, vennastekogusse, vennas-

teühingusse, vennaste-sotsieteeti, s.t. hernhuutlikku kogudusse mistahes eri variantidega nime- tuses,

h) tegutseda koguduse juhatuse ja kui see on, siis vanematekogu poolt heakskiidetud muudes vald- kondades.

2. Õpetuslik alus ja vaimulikud töötegijad.

Koguduse õpetuslik alus on järgnevates Piibli eri väljaannetes:

- 1) kanooniline, 66-st osast koosnev Eesti Piibli- seltsi poolt 1997 või kordustrukina väljaan- tud Piibel,
- 2) dr. Toomas Pauli jt. poolt tõlgitud 1989 või kordustrukina väljaantud "Uus Testament ja Psalmid",
- 3) Eesti Kristliku Ministri väljaanne ja Rahvus- vahelise Piibliseltsi 1988.a. toimetatud Piibel, Vana ja Uus Testament koos samade kaan- te vahel avaldatud "Lisamaterjalidega" 153 leheküljel.

Koguduse vaimulikud töötegijad võivad olla:

- 1) õpetaja, karjane,
- 2) jutlustaja
- 3) ringkonna hooldaja
- 4) misjonär
- 5) usuõpetuse õpetaja ülaltoodud tööstiilis
- 6) pühapäevakooli õpetaja,
- 7) muusikajuht või kantor.

Hierarhia osas kehtib Uues Testamendis ja alg- ristikoguduses kasutatud kord, kus ollakse Ju- mala ees omavahel võrdsed, nii kui seda olid uuestisündinud õed ja vennad. Koguduse karjane tunneb ja täidab pietistlikke hernhuutlikke

traditsioone, teda ei saa asendada rahvakiriku meelevaldselt saadetud pietismi mitte tunde kirikupoliitika läbiviija, kes loob oma äranägemise järgi korratuse. Rahvakirik ja Eesti teised konfessioonid kuulutavad laialt, et Eesti Vennastekoguduse ärkamine oli suurim ja nii EEVÜ on selles kindel ning jääb selle autoriteetseks järgijaks. Rahvakirik ei saa leiutada siin uut kirikupoliitikat.

Koguduse karjaseks või õpetajaks võib olla isik, kes on õppinud pietismi, hernhuutlust ja usuteadust ja soovitatavalt olnud praktikal senior-vaimuliku juures.

Karjane on kutsutud teenistusse Jumala poolt ning kinnitatud ametisse piiskopi või vaimuliku poolt väljaspoolt Kogudust, kes jääb Koguduse karjase vaimulikuks nõuandjaks.

Oma teenistuse eest Koguduses on karjane vastutav Jumala ees ning aruandekohustuslik teda ametisse kinnitanud isiku ees.

Teised vaimulikud töötajad on töö eest vastutavad Jumala ees ning aruandekohustuslikud Koguduse karjase ees.

Teenistusriietusena karjasel ja vaimulikel töötajatel ülikond valge lipsuga. Pühaõhtusöömaaja talitusel kantakse Herrnhuti peakirikus ülerõivana albat, miks mitte ka meil.

3. L i i k m e s k o n d.

Kõikidel inimestel on õigus osaleda Koguduse avatud kogunemistel.

1. Koguduse liikmed elavad kõikjal Eesti Vabariigis või välisriikides.
2. Koguduse uueks liikmeks saab kogudusse õnnistamise kaudu.
3. Koguduse liikmeiks võivad olla alla 15-aastased lapsed vanemate või eestkostja teadmisel.
4. Soovitatavalt on Koguduse täiskasvanud liikmed õppinud usuõpetust, õppinud seminari stiilis pietismi ja hernhuutluse vaimulikku elu tundma.

5. Koguduse liikmeid võtab vastu EEVÜ'sse koguduse juhatus.
6. Koguduse liikmetel on õ i g u s :
 - a) osa võtta kõigist Koguduse poolt korraldatavatest avatud kogunemistest, välja arvatud juhtudel, mil kogunemise iseloom eeldab ainult asjaga seotud olevate isikute osavõttu (nn. suletud kogunemine),
 - b) omal soovil kogudusest välja astuda kirjaliku lahkumisavalduse esitamisega Koguduse juhatusetele, kes vaatab üle, kas isikul on võlgnevusi vaimuliku töö või mõne abistamise suhtes.
7. Koguduse liige on k o h u s t a t u d
 - a) austama ja toetama Koguduse rajajate hernhuutlust ja pietismi,
 - b) aitama Kogudust tema eesmärkide realiseerimisel, võimaluse korral osalema Koguduse kogunemistel,
 - c) õppima järjekindlalt usuõpetust, osa võtma piibliõppekursusel õ p p i m i s e s t viiel päeval nädalas (esmaspäevast reedeni) Pereraadio j.m. vahendusel, õppima televiisori kanalilt Taevas TV7 sügavalt vaimulikke saateid ja korraldama, et perekond õpiks sedasama ja levitaks omaealiste keskel (meie usuõpetuse-vaesel ajal).
 - d) lugema sõltumatut vaimulikku ajakirja "Hüüja Hääle" (toimetus: Imavere, 72401, Järvamaa; tel. 554 5044), olema huvitatud Koguduse häälekandjast "Risti Võit" võimalusel kaastööd tegema.
8. Koguduse juhatuse liige, revisjonikomisjoni liige ja iga täiskasvanud liige on l i - s a k s e e l m ä r g i t u l e k o h u s t a t u d
 - e) elades palvemajadest, abipalvelatest või kuulutuspunktidest eemal, organiseerima oma perekonnaliikmete ja lähedaste kohaletoomist Koguduse kogunemistele,

- f) korraldama palvemajade, abipalvelate ümbruse korrashoidu, ruumide koristamist, remondi ja majanduse küsimusi, nõudepesu, täitma kojamehe ja koristaja kohuseid ja ülesandeid, nii kaua, kui need ametikohad on vakantsed või täitmata,
- g) abistama Koguduse külaliste vastuvõtul palvemajades ja korterites, olema vööriustajaks.

9. Liikmed, kes Koguduse põhikirja nõudmisi ei täida ja Koguduse eesmärgi vastu töötavad, võib juhatus pärast tagajärjetut piiblilikku manitsemist ja noomimist Koguduse liikmeskon-nast välja arvata.

4. K o g u d u s e j u h t i m i n e .

Koguduse juhtimisorganid on sinod, täiskogu ehk peakoosolek; juhatus ja kui on, siis vane-matekogu.

Täiskogu koosolekud on korralised või erakorralised. Täiskogu kutsutakse kokku juhatuse korraldu-sel. Erakorralise koosoleku nõudjad peavad esitama juhatusele täiskogu päevakorra, mida juhatus võib täiendada.

Koguduse täiskogu pädevuses on

- a) Koguduse juhatuse liikmete valimine,
- b) revisjonikomisjoni liikmete valimine,
- c) revisjonikomisjoni aruande kinnitamine
- d) juhatuse ettepanekul täiskogule arutami-seks antud muude küsimuste otsustamine.

Vanematekogu astub tegevusse, kui EEVÜ'1 on rohkem väljaõppinud pietismi ja vennasteliikumist tundvaid ja praktikasse rakendavaid vaimulikke töötajaid ja kogudustes on kord, nagu oli Osvald Reieri ametiajal juhtides ja aegadel enne vennasteliikumise alahinda-mist ja kui juhtis tööd piiskopi sisseõnnis-tatud juht. Vanemast kõrgemat nimetust juhil ei saa olla, sest Vanem on Kristus.

Selgitus: 16.09.1741 Vennasteühenduse sinod Londonis tunnistas Jeesuse Kristuse Koguduse Issandaks ja Vanemaks. 13.11.1741 teatati see kogudustele. Seega mõiste 'peavanem' oli leitud eestlaste poolt ja enda häbiks panid enda juhile kõrgema tiitli kui Kristusel. Vennasteliikumise kogudusevanemaid kutsutakse Gemeinhelfer või Geheimhelferin, mis on tunnistus iseenda alandamisest koguduse abistajaks. Kuningal saavad olla ainult alamad ja teenrid. Pietistide usuisa Johann Arnd tahtis töötegijates näha Jeesuse järgijaid, mis on alandlikum mõiste kui sulane ja teener.

K o g u d u s e j u h a t u s

1. koosneb 6-12 liikmest,
2. juhatus valib enda hulgast juhatuse esimehe
3. Juhatus koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele
4. Juhatus pädevusse kuulub
 - a) Koguduse igapäevase majanduselu korraldamine,
 - b) vaimulike talituste ja ürituste organiseerimine ja läbiviimine.

K o g u d u s e e s i n d a m i n e.

Kogudust esindab juhatus (kui on, siis ka vanematekogu) poolt määratud üks volitatud isik. Koguduse juhatuse liikmetel ei ole ametiseisundist tulenevaid volitusi.

5. V a r a d .

- a) Koguduse vara moodustavad pühakojad, nende sisustus, kõrvalhooned, tulu olemasolevalt varalt, kingitused, annetused, pärandused, vabatahtlikud ohvriannid ja muud seaduslikud tulud.
- b) Kogudus ei arenda tulu taotlevat tegevust, on mittetulundusühing (mtü).
- c) Kohustuslikku kümnist ega liikmemaksu ei esine

- d) Kogudus võib läbi viia sihtotstarbelisi korjandusi elektriarvete, maamaksu, hoonete hoolduse, remondi, kindlustusmaksu või muude kulutuste eest tasumiseks.
- e) Vara kasutatakse põhikirjas sätestatud eesmärkide saavutamiseks.
- f) Koguduse varade suhtes rendi-, üüri- või mistahes muude lepingute sõlmimise, samuti varade võõrandamise või soetamise otsustab Koguduse juhatus (kui vanematekogu on olemas, siis tema).

6. J ä r e l e v a l v e.

- a) Järelevalvet Koguduse majandusküsimuste üle teostab revisjonikomisjon.
- b) Revisjonikomisjon koosneb kolmest liikmest
- c) Revisjonikomisjon on kohustatud teostama kontrolli üks kord aasta jooksul. Revisjonide tulemused esitatakse kirjalike aruannete vormis Koguduse juhatusale.

7. P ó h i k i r j a m u u t m i n e
või täpsustamine otsustatakse Koguduse juhatusel ja kui on olemas vanematekogu, siis nende ühisel koosolekul.

8. T e g e v u s e l ó p e t a m i n e.

- a) Kogudus lõpetab tegevuse Issanda Jeesuse Kristuse taastulemisel.
- b) Koguduse materiaalse ja vara puudutava tegevuse korral ei lähe vara üle rahvakirikule või EEVÜ varasid himustavatele organisatsioonidele. Oleme teadlikud, et rahvakirikus on mittemaksumaksjad tuhanded liikmed. See pärast ei ole sellised konfessioonid EEVÜ pärijad.
- c) Koguduse tegevuse lõpetamine välise sunni korral kuulub juhatusel ja vanematekogu otsustamise pädevusse. Koguduse tegevuse õiguslik lõpetamine ei lõpeta koguduse liikmete hernhuutlikku tegevust Kristuse taastulemiseks valmistumisel.

Põhikirja toimetamise ja väljaandmisega seotud isikud:

- a) 1939.a. : Eugen Reinhold Tanner, Peeter-Adolf Sink, Paul Kornel. Kinnitasid Jaan Reismann, Anton Roosimaa, Artur Krimm.
- b) 1997.a. põhikirja kinnitasid Rudolf Seegar, Pärja Seegar, Ernst Trolla, Aleksei Nurmine.
- c) 17.09.2004.a. põhikirja toimetasisid jurist Sven Pikka (Jakobson), juhatuse liikmed Trusilla Kivi, Heldur Kuusik, Natalie Pedajas, Arno Saamo, Alli Tiigi, Vello Niilo.
- d) 2022.a. kinnitasid veel lisaks põhikirja juhatuse liikmed Ülo Aljas, Hugo Koppel, Arnold Kukk, Kalju Nurmine ja Helje Trankmann.

Tartus, 12.03.2026.